

Det kongelige kulturdepartement
Postboks 8030 Dep
0030 OSLO

Deres ref.	Deres brev av:	Vår ref.	Fmnekode	Dato
		201124985-14 ESAN	SARK-03	30. april 2012

Høringsuttalelse fra Bergen kommune - evalueringsrapport regionale filmfond

Bergen kommune takker for invitasjon av 27.2.2012 til høring om Kulturdepartementets evalueringsrapport «For en neve dollar mer». Byrådet har den 26.4.12 i byrådssak 1186/12 gjort følgende vedtak:

Byrådet avgir følgende høringsuttalelse vedrørende Kulturdepartementets evalueringsrapport av de regionale filmsentrene:

- 1. Bergen kommune støtter rapportens anbefaling om at den statlige støtten i større grad kanaliseres til de regionene der aktivitet og behov er størst, og at gode resultater når det gjelder måloppnåelse belønnes med økte tilskudd. Her bør størrelse på filmnæringen i regionen vektlegges fremfor folketall, og det bør også ha stor betydning i hvilken grad investerte midler går til filmprosjekter med sterk kunstnerisk og/eller produksjonsmessig regional tilknytning. Det er også byrådets oppfatning at for å nå regjeringens målsetning om sterke og bærekraftige regionale filmmiljøer, vil en konsolidering og redusering av antall eksisterende fond være å foretrekke fremfor å opprette nye.*
- 2. Bergen kommune stiller seg bak rapportens forslag om videreføring av dagens ordning når det gjelder presisering og etterprøving av regional matching, forutsatt at gjeldende enighet om å anse resirkulert utbytte på tidligere investeringer som frisk kapital, opprettholdes. Når det gjelder beregning og utbetaling av statstilskuddet, har sen frigjøring av midler vært utfordrende for fondene. Bergen kommune vil derfor foreslå at eventuelle kutt i statlige tilskudd på grunn av manglende regional matching gjøres i påfølgende regnskapsår.*
- 3. Når det gjelder nåværende krav om at de statlige midlene ikke kan investeres i filmer som har mottatt produksjonstilskudd fra NFI, stiller Bergen kommune seg bak rapportens anbefaling om at denne begrensningen bortfaller. Bergen kommune mener at et bortfall av denne begrensningen på sikt kan medføre et sterkere engasjement fra fondenes side også i kunstneriske filmprosjekter med høyere risiko. Dette vil bidra til å styrke kapitaltilgangen også for de mindre kommersielle filmene, og fondene kan dermed i større grad enn tidligere bidra til bredde og mangfold i filmutvalget.*

Med vennlig hilsen
Bergen kommune - Seksjon for kunst og kultur

(sign.)
Øyvor Johnson
seksjonssjef

Vedlegg: Byrådssak 1186/12: Høringsuttalelse – evalueringsrapport regionale filmfond

Høringsuttalelse - evalueringsrapport regionale filmfond

ESAN

SARK-03-201124985-6

Hva saken gjelder:

Kulturdepartementet sendte 27.2.2012 på høring evalueringsrapporten «For en neve dollar mer», utført av konsultentselskapet ideas2evidence på oppdrag fra Kulturdepartementet. Selskapet har evaluert den statlige støtten til regionale filmfond, og Bergen kommune er, som eier av Filmfondet Fuzz, invitert som høringsinstans. Kulturdepartementet ber spesielt om innspill til anbefalingene i rapportens kapittel 6, men høringsinstansene står fritt til å kommentere andre deler av rapporten. Høringsfrist er satt til 1. mai.

Bakgrunn:

I 2007 ble det innført en prøveordning med statlige tilskudd til regionale filmfond, som skulle evalueres etter en fireårs periode. De regionale filmfondene har hatt som hovedformål å investere i audiovisuelle produksjoner, primært innen kommersielle formater som langfilm og tv-drama. Regionene har vært pådrivere for å etablere og drive de regionale filmfondene. Filmfondet Fuzz var blant landets første da det ble etablert i 2005, og er så langt det eneste investeringsfondet som har klart å tiltrekke seg private investorer. Dette var en klar forutsetning ved oppstart av fondet, og både antall investorer og investert kapital har økt siden starten. Fuzz er heleid av Bergen kommune, men både Hordaland, Sogn og Fjordane og Møre og Romsdal fylker bidrar med driftsmidler. Selskapet ble opprettet etter oppfordring fra filmbransjen, og har fortsatt solid støtte i det lokale og regionale filmmiljøet.

Evalueringsrapporten viser at filmfondene over hele landet har hatt en positiv effekt på veksten i de regionale filmmiljøene, men at effekten er klart størst der fondene har en tydelig regional profil på tildelingene. Filmfondet Fuzz er ledende både når det gjelder vekst per krone, graden av regional profil på investeringene og vektleggingen av å stimulere lokal filmbransje. Dette har ifølge rapporten resultert i en markant tilvekst av filmselskap i regionen og økt verdiskapning i filmnæringen i tiden fra fondet ble opprettet. Rapporten slår likevel fast at den sterke sentraliseringen av filmnæringen ikke er blitt nevneverdig utfordret, og at det fremdeles skjer en betydelig hjerneflukt fra regionene til Oslo. Hovedårsaken til dette synes å være mangelen på kontinuerlige oppdrag, noe som bare kan avhjelpes med et større og mer forutsigbart produksjonsvolum i den enkelte region.

I Bergen kommunes filmmelding fra 2011 er det to hovedmålsettinger for kommunens filmsatsing mot 2020: økt sysselsetting av lokale filmarbeidere og større synlighet av bergensregionen på film. Fuzz har så langt bidratt til begge disse målsetningene, men i for liten grad til at den lokale filmnæringen har oppnådd det vi kan kalle «kritisk masse» med jevnlig tilgang på eksterne produksjoner, samt en solid og bærekraftig egenproduksjon. Bergen kommune signaliserer i filmmeldingen en betydelig økt investering i Fuzz i årene fremover, forutsatt en tilsvarende økning i privat og statlig kapital. Målsetningen er et fond med tilgjengelig investeringskapital på rundt 40 millioner kroner, noe som vil få store ringvirkninger for regional filmbransje når det gjelder sysselsetting.

Tall fra Norsk Filminstitutt (NFI) viser at selv om 90% av norske spillefilmer produseres fra Oslo, har over en tredjedel handling fra og innspillingssted i regionene. Det er nærliggende å tro at regionale filmfond har hatt stor betydning for at mer av landet blir synlig på film. At filmproduksjoner fra Oslo bruker resten av landet som kulisser er likevel ikke nok for å skape en regional filmnæring. Bergen

kommune mener at et styrket filmfond på Vestlandet også vil kunne bidra til økt produksjon av lokalt produserte filmer.

Ifølge kulturdepartementet har hovedmålene med evalueringen har vært å kartlegge ulike sider ved de regionale filmfondenes organisering og virksomhet til nå, og på grunnlag av dette komme med anbefalinger til framtidige utforming av ordningen. Evalueringen skulle også vurdere i hvor stor grad de regionale fondene har bidratt til å oppfylle følgende hovedmål for ordningen:

- øke tilgangen til kapital for norsk filmproduksjon
- styrke filmmiljøene i regionene
- bidra til større mangfold i norsk filmproduksjon

Kulturdepartementet ønsker i tillegg anbefalinger når det gjelder fremtidig organisering av statlig støtte til fondene, og her vektlegges i særlig grad:

- Kriterier for fordeling av støtte mellom fondene
- Hvordan kravet om regional matching av statlige tilskudd skal presiseres og etterprøves
- Om det er hensiktsmessig å opprettholde kravet om at statlige midler ikke kan investeres i filmer som er støttet av Norsk Filminstitutt

Bergen kommune ønsker å komme med følgende anbefalinger til de tre hovedpunktene:

1. Kriterier for fordeling av støtte mellom fondene:

Siden ordningen med statlig støtte til regionale fond ble innført i 2008, har støtten vært fordelt likt mellom Film3, Fuzz og FilmCamp med 2,5 millioner per år, mens Filmkraft har hatt en økning fra 1,5 til 2 millioner og Midtnorsk Filmfond har hatt en fast årlig støtte på 1 million kroner. Det har hittil ikke vært faste kriterier for fordeling av midler, men kulturdepartementet ønsker nå å etablere et formelt fordelingsprinsipp. I evalueringsrapporten foreslås en kriteriemodell som vil gi større differensiering gjennom å kanalisere støtten dit behovet og aktiviteten er størst, samt belønne de fondene som oppnår best resultater når det gjelder hovedmålene for ordningen. Kriteriene som legges til grunn er tredelt:

1. Filmmnæringens størrelse (beregnet av SSB) – 50%
2. Fondenes evne til å mobilisere og plassere regional kapital (rapportert fra fondene) - 40%
3. Mangfold (regional produsent, kvinneandel, barn og unge) – 10%

Byrådens vurdering:

I evalueringsrapporten kommer det tydelig fram at filmfondet Fuzz har oppnådd svært gode resultater når det gjelder å tilføre ny kapital, herunder en betydelig andel private investeringsmidler, til norsk filmproduksjon. Når det gjelder målet om styrking av det regionale filmmiljøet, har fondet bidratt både til profesjonalisering og økt sysselsetting av lokale filmarbeidere, men mangel på kontinuitet og et for lavt produksjonsvolum gjør det fortsatt vanskelig for filmarbeidere og produksjonsselskaper å etablere seg og forbli i regionen. Det er byrådens oppfatning at en satsing på færre og mer solide fond vil kunne trekke flere filmproduksjoner, både nasjonale og internasjonale, til regionene. En sterkere forankring hos lokale produksjonsselskaper, for eksempel gjennom samproduksjoner, vil øke bruken av lokale filmarbeidere og fasiliteter, føre til at større deler av produksjonsprosessen blir gjennomført lokalt, og dermed styrke både fagkompetansen, produksjonsmiljøene og infrastrukturen i regionen. Dette vil også på sikt kunne bidra til utvikling og produksjon av flere lokale filmer.

Byråden vil derfor støtte rapportens anbefaling om at den statlige støtten i større grad kanaliseres til de regionene der aktivitet og behov er størst, og at gode resultater når det gjelder måloppnåelse belønnes med økte tilskudd. Her bør størrelse på filmmnæringen i regionen vektlegges fremfor folketall, og det bør også ha stor betydning i hvilken grad investerte midler går til filmprosjekter med sterk kunstnerisk og/eller produksjonsmessig regional tilknytning. Det er også byrådens oppfatning at for å nå regjeringens målsetning om sterke og bærekraftige regionale filmmiljøer, vil en konsolidering av eksisterende fond være å foretrekke fremfor å opprette nye. Et redusert antall regionale fond vil både minske kostnader til

administrasjon, og gi fondene et større regionalt nedslagsfelt med økt tilgang på fagfolk og produksjonsfasiliteter. Det vil også gjøre fondene mer attraktive for investorer da risikoen kan fordeles på flere prosjekter, og det kan bidra til at fondene i større grad kan utvikle en egen repertoarpolitikk.

2. Presisering og etterprøving av regional matching

Evalueringsrapporten slår fast at kravet om regional matching av statlige midler har medført en økning i de regionale tilskuddene, og dermed også bidratt til økt kapitaltilgang til norsk filmproduksjon. Evnen til å tiltrekke frisk kapital vil dermed regulere det årlige statlige tilskuddet til det enkelte fond. Rapporten anbefaler at gjeldende prinsipper om regional matching, med de presiseringer og justeringer som er gjort underveis, videreføres.

Byrådens vurdering:

Byråden stiller seg bak rapportens forslag om videreføring av dagens ordning, forutsatt at gjeldende enighet om å anse resirkulert utbytte på tidligere investeringer som frisk kapital, opprettholdes. Når det gjelder beregning og utbetaling av statstilskuddet, har sen frigjøring av midler vært utfordrende for fondene. Byråden vil derfor foreslå at eventuelle kutt i statlige tilskudd på grunn av manglende regional matching gjøres i påfølgende regnskapsår.

3. Begrensning på bruk av statlige midler

Siden de første midlene til regionale fond ble tildelt i 2008, har staten lagt klare føringer på fondenes bruk av disse midlene. Lokale midler har fondene derimot kunnet disponere fritt. Det er i dag en bestemmelse som sier at de statlige tilskuddene til regionale filmfond ikke kan investeres i filmer som allerede har mottatt produksjonsstøtte fra NFI. Bakgrunnen for at denne begrensningen ble innført var tredelt: for det første ønsket regjeringen at den statlige finansieringen av spillefilm skulle komme fra én kilde, nemlig det nyopprettede Norsk filminstitutt (NFI). For det andre ønsket man ikke mer byråkrati for å vurdere filmer som allerede var vurdert av NFI. I tillegg ble det uttrykt skepsis til at filmer kunne bli «tvunget» ut i regionene på grunn av regional finansiering, noe som ville medføre økte produksjonskostnader. Også EØS-regelen om maksimumstak på offentlig finansiering ble brukt som et argument i debatten.

For filmfondet Fuzz har denne begrensningen i et par tilfeller vært uheldig, særlig når det gjelder lokalt produserte filmer. Et eksempel er spillefilmen Vegas, som var støttet av NFI gjennom konsulentordningen. Filmen rettet seg mot en relativ smal målgruppe, men hadde høye ambisjoner både kunstnerisk og tematisk. Den hadde også stor betydning for utvikling av det lokale filmmiljøet, særlig på produsentsiden, og har i ettertid vunnet prestisjetunge priser i både inn- og utland. Fuzz kunne i dette tilfellet bare investere privat kapital i filmen, og med høy risiko. Å kunne ha supplert dette med «mykere» statlige midler ville vært en fordel både for Fuzz og for den lokale produksjonen.

Byrådens vurdering:

Når det gjelder nåværende krav om at de statlige midlene ikke kan investeres i filmer som har mottatt produksjonstilskudd fra NFI, stiller byråden seg bak rapportens anbefaling om at denne begrensningen bortfaller. Det er byrådens oppfatning at både fond og produsenter uavhengig av denne begrensningen vil kunne forholde seg til EØS-regelverkets øvre tak på 75% offentlig forhåndsstøtte til filmproduksjoner. Byråden mener videre at et bortfall av denne begrensningen på sikt kan medføre et sterkere engasjement fra fondenes side også i kunstneriske filmprosjekter med høyere risiko. Dette vil bidra til å styrke kapitaltilgangen også for de mindre kommersielle filmene, og fondene kan dermed i større grad enn tidligere bidra til bredde og mangfold i filmutvalget. Det kan også bidra til å styrke kjønnsbalansen, da det nettopp er innenfor de markedsstøttede og kommersielle sjangerfilmene at kjønnsbalansen hittil har vært dårligst.

Byråden vil avslutningsvis understreke den betydningen opprettelsen av først et regionalt filmsenter på Vestlandet og senere filmfondet Fuzz har betydd for fremveksten av et mangfoldig, kreativt, synlig og stadig voksende filmmiljø i vestlandsregionen. Dette miljøet har tilført norske film betydelig talent innenfor en rekke fagfelt, filmer innenfor alle sjangere av høy nasjonal og internasjonal standard, prestisjetunge nasjonale og internasjonale priser, herunder Norges eneste Gullpalme, og filmer som

speiler regionens språk, kultur og natur. Norsk film blir tilført betydelig kapital gjennom regionene, og filmene som blir produsert regionalt tilfører den nasjonale filmkulturen både talent og mangfold. Når vi samtidig vet at den regionale filmbransjen stadig utarmes på grunn av for lavt produksjonsvolum til å opprettholde en bærekraftig næring, og at 80% av de statlige filmmidlene går til produksjonsselskap i Oslo, vil en styrking og konsolidering av de regionale filmfondene være et av flere virkemidler for å snu denne tendensen. Målet må være at de største regionale filmmiljøene får en sterk, varig og viktig posisjon i filmnasjonen Norge.

Vedtakskompetanse:

Byråden for kultur, kirke, idrett og eierskap anser at saken ikke er av prinsipiell karakter. I henhold til byrådets fullmakter § 7 skal høringsuttalelsen derfor avgis av byrådet.

Byråden for kultur, næring, idrett og kirke innstiller til byrådet å fatte følgende vedtak:

Byrådet avgir følgende høringsuttalelse vedrørende Kulturdepartementets evalueringsrapport av de regionale filmsentrene:

1. Bergen kommune støtter rapportens anbefaling om at den statlige støtten i større grad kanaliseres til de regionene der aktivitet og behov er størst, og at gode resultater når det gjelder måloppnåelse belønnes med økte tilskudd. Her bør størrelse på filmnæringen i regionen vektlegges fremfor folketall, og det bør også ha stor betydning i hvilken grad investerte midler går til filmprosjekter med sterk kunstnerisk og/eller produksjonsmessig regional tilknytning. Det er også byrådets oppfatning at for å nå regjeringens målsetning om sterke og bærekraftige regionale filmmiljøer, vil en konsolidering og redusering av antall eksisterende fond være å foretrekke fremfor å opprette nye.
2. Bergen kommune stiller seg bak rapportens forslag om videreføring av dagens ordning når det gjelder presisering og etterprøving av regional matching, forutsatt at gjeldende enighet om å anse resirkulert utbytte på tidligere investeringer som frisk kapital, opprettholdes. Når det gjelder beregning og utbetaling av statstilskuddet, har sen frigjøring av midler vært utfordrende for fondene. Bergen kommune vil derfor foreslå at eventuelle kutt i statlige tilskudd på grunn av manglende regional matching gjøres i påfølgende regnskapsår.
3. Når det gjelder nåværende krav om at de statlige midlene ikke kan investeres i filmer som har mottatt produksjonstilskudd fra NFI, stiller Bergen kommune seg bak rapportens anbefaling om at denne begrensningen bortfaller. Bergen kommune mener at et bortfall av denne begrensningen på sikt kan medføre et sterkere engasjement fra fondenes side også i kunstneriske filmprosjekter med høyere risiko. Dette vil bidra til å styrke kapitaltilgangen også for de mindre kommersielle filmene, og fondene kan dermed i større grad enn tidligere bidra til bredde og mangfold i filmutvalget.
4. Saken oversendes Bystyrets kontor til orientering.

Dato: 26. april 2012

Gunnar Bakke
byråd for kultur, næring, idrett og kirke